

**PARLEMENT BRUXELLOIS
BRUSSELS PARLEMENT**

**Integraal verslag
van de interpellaties
en de vragen**

—

**Commissie voor de Gezondheid
en Bijstand aan Personen**

—

VERGADERING VAN

DONDERDAG 21 MAART 2024

—

ZITTING 2023-2024

—

**Compte rendu intégral
des interpellations
et des questions**

—

**Commission de la santé
et de l'aide aux personnes**

—

RÉUNION DU

JEUDI 21 MARS 2024

—

SESSION 2023-2024

—

Afkortingen en letterwoorden

bbp - bruto binnenlands product

BECI - Brussels Enterprises Commerce and Industry

Cocof - Franse Gemeenschapscommissie

DBDMH - Brusselse Hoofdstedelijke Dienst voor Brandbestrijding en Dringende Medische Hulp

FOD - Federale Overheidsdienst

Forem - Waals tewerkstellingsagentschap

GGC - Gemeenschappelijke Gemeenschapscommissie

KMO - kleine en middelgrote ondernemingen

MIVB - Maatschappij voor het Intercommunaal Vervoer te Brussel

ngo - niet-gouvernementele organisatie

NMBS - Nationale Maatschappij der Belgische Spoorwegen

OCMW - Openbaar Centrum voor Maatschappelijk Welzijn

Riziv - Rijksinstituut voor Ziekte- en Invaliditeitsverzekering

RVA - Rijksdienst voor Arbeidsvoorziening

VDAB - Vlaamse Dienst voor Arbeidsbemiddeling en Beroepsopleiding

VGC - Vlaamse Gemeenschapscommissie

VUB - Vrije Universiteit Brussel

Sigles et abréviations

PIB - produit intérieur brut

BECI - Brussels Enterprises Commerce and Industry

Cocof - Commission communautaire française

Siamu - Service d'incendie et d'aide médicale urgente

SPF - service public fédéral

Forem - Office wallon de la formation professionnelle et de l'emploi

Cocom - Commission communautaire commune

PME - petites et moyennes entreprises

STIB - Société de transport intercommunal bruxellois

ONG - organisation non gouvernementale

SNCB - Société nationale des chemins de fer belges

CPAS - centre public d'action sociale

Inami - Institut national d'assurance maladie-invalidité

ONEM - Office national de l'emploi

VDAB - Office flamand de l'emploi et de la formation professionnelle

VGC - Commission communautaire flamande

ULB - Université libre de Bruxelles

Het **integraal verslag** bevat de integrale tekst van de redevoeringen in de oorspronkelijke taal. Deze tekst werd goedgekeurd door de sprekers. De vertaling - *cursief gedrukt* - verschijnt onder de verantwoordelijkheid van de directie Verslaggeving. De vertaling is een samenvatting.

Publicatie uitgegeven door het
Brussels Hoofdstedelijk Parlement
Directie Verslaggeving
Tel. 02 549 68 00
E-mail criv@parlement.brussels

De verslagen kunnen geraadpleegd worden op
www.parlement.brussels

Le **compte rendu intégral** contient le texte intégral des discours dans la langue originale. Ce texte a été approuvé par les orateurs. Les traductions - *imprimées en italique* - sont publiées sous la responsabilité de la direction des comptes rendus. La traduction est un résumé.

Publication éditée par le
Parlement de la Région de Bruxelles-Capitale
Direction des comptes rendus
Tél. : 02 549 68 00
E-mail : criv@parlement.brussels

Les comptes rendus peuvent être consultés à l'adresse
www.parlement.brussels

INHOUD

Vraag om uitleg van de heer Gilles Verstraeten

4

aan mevrouw Elke Van den Brandt en de heer Alain Maron, leden van het Verenigd College, bevoegd voor Welzijn en Gezondheid,

betreffende het beleid met betrekking tot drugs en verslaving.

Toegevoegde vraag om uitleg van de heer Jan Busselen

4

betreffende drugspreventie en opvang van verslaafden in het licht van het toenemende drugsgeweld.

Samengevoegde bespreking - Sprekers:

De heer Gilles Verstraeten (N-VA)

De heer Jan Busselen (PVDA)

Mevrouw Delphine Chabbert (PS)

Mevrouw Els Rochette (Vooruit.brussels)

De heer Alain Maron, lid van het Verenigd College

SOMMAIRE

Demande d'explications de M. Gilles Verstraeten 4

à Mme Elke Van den Brandt et M. Alain Maron, membres du Collège réuni chargée de l'Action sociale et de la Santé,

concernant la politique en matière de drogues et d'assuétudes.

Demande d'explications jointe de M. Jan Busselen 4

concernant la prévention de la toxicomanie et l'accueil des toxicomanes face à la montée de la violence liée aux drogues.

Discussion conjointe - Orateurs :

M. Gilles Verstraeten (N-VA)

M. Jan Busselen (PVDA)

Mme Delphine Chabbert (PS)

Mme Els Rochette (Vooruit.brussels)

M. Alain Maron, membre du Collège réuni

1103 Voorzitterschap: mevrouw Farida Tahar, eerste ondervoorzitter.

Présidence : Mme Farida Tahar, première vice-présidente.

1107 **VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER GILLES VERSTRAETEN**

DEMANDE D'EXPLICATIONS DE M. GILLES VERSTRAETEN

1107 **aan mevrouw Elke Van den Brandt en de heer Alain Maron, leden van het Verenigd College, bevoegd voor Welzijn en Gezondheid,**

à Mme Elke Van den Brandt et M. Alain Maron, membres du Collège réuni chargée de l'Action sociale et de la Santé,

1107 **betreffende het beleid met betrekking tot drugs en verslaving.**

concernant la politique en matière de drogues et d'assuétudes.

1107 **TOEGEVOEGDE VRAAG OM UITLEG VAN DE HEER JAN BUSSELEN**

DEMANDE D'EXPLICATIONS JOINTE DE M. JAN BUSSELEN

1107 **betreffende drugspreventie en opvang van verslaafden in het licht van het toenemende drugsgeweld.**

concernant la prévention de la toxicomanie et l'accueil des toxicomanes face à la montée de la violence liée aux drogues.

1111 **De heer Gilles Verstraeten (N-VA).**- De drugs- en verslavingsproblematiek is zeer groot en wordt alsmaar zichtbaarder. Er circuleren veel drugs in Brussel en door de territoriale bendeoorlogen worden steeds meer plaatsen in de stad onveilig.

M. Gilles Verstraeten (N-VA) (en néerlandais).- *L'immense problème de la toxicomanie à Bruxelles est de plus en plus patent. Beaucoup de drogue circule, notamment du crack et de la flakka, et les guerres de territoires entre bandes insécurisent de plus en plus de quartiers.*

De laatste jaren is vooral het gebruik van crack in opmars. Het aantal crackpijpen dat de vzw Transit uitdeelt, steeg van ongeveer 14.500 in 2021 naar 20.300 in 2022. Iedereen kan dagelijks met eigen ogen zien dat veel daklozen aan crack verslaafd zijn. Als veelvuldig gebruiker van de metro zie ik het in elk geval nagenoeg elke dag. De tafereelen doen zich ondertussen in bijna alle metrostations voor.

Dans les stations de métro, où quelque 700 toxicomanes trouveraient régulièrement refuge, cette épidémie de drogues prend des proportions inédites et apparemment ingérables. Selon les chiffres publiés aujourd'hui, on dénombre, en 2023, 4.000 incidents avec des toxicomanes dans le métro.

De kans is bovendien reëel dat andere synthetische en extreem gevaarlijke drugs in Brussel worden verhandeld en gebruikt. Een voorbeeld daarvan is flakka, een zogeheten zombiedrug, die sinds kort in West-Vlaanderen voor veel problemen zorgt.

De drugsepidemie in de metrostations, waar naar schatting zevenhonderd drugsgebruikers regelmatig verblijven, neemt ongeziene en schijnbaar onbeheersbare proporties aan. Uit cijfers die vandaag werden gepubliceerd, blijkt dat er in 2023 in de metro vierduizend incidenten met drugsgebruikers waren. Dat zijn er meer dan tien per dag. Dat zijn uiteraard de geregistreerde incidenten; in werkelijkheid zijn het er allicht meer.

Ambulancediensten moeten soms meermaals per nacht naar hetzelfde metrostation uitrukken om verslaafden af te voeren. Door psychosen en hallucinaties zijn drugsverslaafden vaak niet alleen een gevaar voor zichzelf, wat al erg genoeg is, maar ook voor hun omgeving.

1113 De incidenten, van geweld tot medische interventies, volgen elkaar op. In oktober 2023 gooide een dakloze vrouw in het metrostation De Brouckère ammoniak naar drie veiligheidsagenten van de MIVB, die tweedegraadsbrandwonden opliepen.

La politique du Collège réuni vise principalement à limiter les nuisances liées à la toxicomanie. Gate, la première salle de consommation à moindre risque, existe, et un deuxième centre devrait voir le jour. Or, si une bonne politique en matière d'assuétudes doit bien sûr chercher à améliorer la santé et le bien-être du toxicomane, elle ne doit pas pour autant se limiter à

Het beleid van het Verenigd College is enorm sterk gericht op schadebeperking, met de eerste gebruikersruimte Gate als speerpunt. In dat centrum worden verslaafden begeleid om hun verslaving onder controle te houden en indien mogelijk af te kicken. Ze kunnen er ook onder medische begeleiding drugs gebruiken. Er zou een tweede centrum op komst zijn.

Een goed drugsbeleid moet uiteraard gericht zijn op het verbeteren van de gezondheid en het welzijn van de drugsgebruiker. We mogen drugsverslaafden niet compleet aan hun lot overlaten en gewoon laten sterven. Daar mag het evenwel niet bij blijven, want dat is enkel symptoombestrijding. Dat drugsbezit in een straal van 500 meter rond de gebruikersruimte niet bestraft wordt, vinden wij bijvoorbeeld een verkeerde keuze, die het risico op drugscriminaliteit op die plaatsen vergroot. Er mag geen ruimte voor gedoogbeleid zijn.

Dakloze verslaafden vertonen steeds vaker agressie, veroorzaken overlast en vormen een gevaar voor zichzelf. Via projecten als Housing First kunnen we hen met begeleiding op alle vlakken een echte kans geven op een beter leven. Daarbij moeten we zoveel mogelijk inzetten op vrijwilligheid. Als iemand vrijwillig kiest voor een traject, is de kans op slagen immers groter. Maar zodra mensen door verslaving of psychologische problemen een gevaar voor zichzelf en hun omgeving vormen en iedere vorm van hulp weigeren, moet een verplichte tijdelijke opname mogelijk zijn, zodat ze kunnen worden begeleid en hun weer een minimum aan menswaardigheid kan worden gegeven. Op die manier beschermen we ook de samenleving.

In de ordonnantie zijn huisvestingsoplossingen enkel mogelijk als mensen bereid zijn om hulp te aanvaarden. Wachten tot zware verslaafden vrijwillig die stap zetten, is soms echter wachten op Godot. Dat weet iedereen die begrijpt hoe verslaving werkt.

¹¹¹⁵ Met welke beleidsmaatregelen probeert het Verenigd College dakloze verslaafden - en dan vooral ook degenen die hulp weigeren - structureel op weg te zetten naar een beter leven?

In welke mate krijgen verslaafden de begeleiding die ze nodig hebben? Wat zijn de cijfers?

Met welke actoren loopt er een geslaagde samenwerking en met welke niet?

Op welk vlak is het beleid de voorbije jaren al bijgestuurd?

¹¹¹⁷ (De heer Juan Benjumea Moreno, derde ondervoorzitter, treedt als voorzitter op)

¹¹¹⁷ **De heer Jan Busselen (PVDA).**- Brussel zit in een spiraal van drugsgeweld. Op het moment dat ik mijn vraag indiende, vonden er in vier dagen tijd evenveel schietpartijen plaats. Sindsdien volgden er nog verscheidene andere.

Zonder een diepgravende analyse te willen uitvoeren van een complex probleem, wil ik ingaan op het gezondheidsaspect van

lutter contre les symptômes. Un phénomène d'une telle ampleur ne permet pas une politique de tolérance.

Les toxicomanes sans abri se montrent de plus en plus agressifs, provoquent des nuisances et constituent un danger pour eux-mêmes. Les projets comme Housing First nous permettent de leur offrir un accompagnement à tous les niveaux, et ce, sur une base volontaire. L'ordonnance ne permet toutefois d'offrir une solution de logement qu'aux personnes prêtes à accepter de l'aide. Or, même lorsqu'ils représentent un danger pour eux-mêmes et leur entourage, les toxicomanes refusent souvent toute forme d'aide. Une prise en charge temporaire doit être possible.

Par quelles mesures le Collège réuni tente-t-il d'offrir une solution structurelle aux toxicomanes sans abri, en particulier à ceux qui refusent de l'aide ?

Dans quelle mesure les toxicomanes bénéficient-ils de l'accompagnement dont ils ont besoin ? Quels sont les chiffres ?

Avec quels acteurs peut-on parler d'une collaboration réussie, et avec lesquels pas ?

En quoi la politique a-t-elle déjà été adaptée ces dernières années ?

(M. Juan Benjumea Moreno, troisième vice-président, prend place au fauteuil présidentiel)

M. Jan Busselen (PVDA) (en néerlandais).- *Bruxelles s'enfoncé dans une spirale de violences liées à la drogue. Sans me lancer dans l'analyse fouillée d'un problème complexe, je voudrais l'aborder sous l'angle de vos compétences en matière de social-santé.*

de problematiek. We weten dat helemaal onder aan de ladder jongeren en mensen zonder papieren worden gebruikt om het straatwerk op te knappen. Vaak verkopen die dealers zelf aan jongeren en mensen zonder papieren. Vanuit uw bevoegdheden voor gezondheid en welzijn bent u verantwoordelijk voor een beleid dat leidt tot preventie, zorg en opvang.

Ongeveer een jaar geleden wezen politie en zorgorganisaties erop dat er een crackcrisis was ontstaan in het Brussels Gewest. In mei 2023 zag de vzw DoucheFlux zich genoodzaakt om de deuren te sluiten door een gebrek aan middelen en omkaderend personeel. De vzw kon dus niet langer thuisloze personen opvangen die met zware verslavingen kampten. In de zomer van 2023 was er de problematiek rond het Zuidstation, waarop de federale overheid uiteindelijk reageerde met een grootschalige en gemediatiseerde schoonmaakactie. Iedereen die enigszins vertrouwd is met het probleem, wist toen al wat er zou gebeuren: het probleem verplaatste zich naar de omliggende wijken en andere plaatsen in de stad.

¹¹¹⁹ Er werden weliswaar bescheiden inspanningen geleverd, waaronder de opening van een eerste gebruikersruimte in 2022 en de start van Sublink in 2023. De tweede gebruikersruimte, die aangekondigd werd voor eind 2023, is er echter nog steeds niet en het is ook nog wachten op een groot geïntegreerd centrum aan de Havenlaan. Zulke ruimten moeten drugsgebruik op straat ontmoedigen en mensen met een verslaving, die vaak ook kampen met geestelijke problemen of sociale uitsluiting, binnen een geïntegreerd kader opvangen om hen opnieuw toe te leiden naar een leven met meer structuur.

De problematiek kan alleen opgelost worden aan de hand van een globale aanpak die aan de bron begint. Daarmee bedoel ik dat de aanvoer van drugs via onze havens gestopt moet worden; dat de netwerken die achter de drugshandel zitten, opgespoord en opgerold moeten worden en dat er meer ingezet moet worden op buurtpolitie. Afgelopen zomer werd aangekondigd dat er een politiestation zou komen in het Zuidstation, maar dat is er nog altijd niet. Daarnaast moeten ook de zorg- en welzijnsdiensten worden versterkt, net als het onderwijs-, jeugd-, sport- en cultuuraanbod.

Hoe verklaart u de toename van de drugserelateerde problematiek, namelijk aanhoudend en zichtbaar drugsgebruik in de metrostations, ondanks de inspanningen van het maatschappelijk middenveld?

Welke resultaten levert Sublink op?

Er zou een tweede gebruikersruimte komen voor eind 2023. Hoe verklaart u dat die er nog steeds niet is?

Gezien de omvang van het probleem zijn er bijkomende maatregelen nodig. Welke stappen onderneemt u om de opening van een geïntegreerd centrum te versnellen?

Il y a environ un an, la police et des organisations de soins alertaient sur une crise du crack en Région bruxelloise. À l'été 2023, la problématique autour de la gare du Midi a amené le gouvernement fédéral à lancer une opération de nettoyage d'envergure, dont les personnes familières du problème pouvaient déjà prédire la suite : le problème s'est déplacé dans les quartiers avoisinants et ailleurs dans la ville.

La problématique ne peut être résolue sans une approche globale à la source : arrêt de l'afflux de drogues via nos ports, démantèlement des réseaux, renforcement de la police de quartier. Le commissariat de police au sein de la gare du Midi, annoncé l'été dernier, n'a toujours pas ouvert. Il faut en outre renforcer les services sociaux et de soins, ainsi que l'offre en matière d'enseignement, de jeunesse, de sport et de culture.

Comment expliquez-vous l'amplification du phénomène, malgré les efforts de la société civile ? Quels résultats a livré Sublink ?

Pourquoi la deuxième salle de consommation à moindre risque, prévue pour fin 2023, n'a toujours pas vu le jour ? Quelles autres mesures prenez-vous pour accélérer l'ouverture d'un centre intégré ?

Quelles collaborations organisez-vous avec les autres niveaux de compétences en matière de prévention et de soins pour les toxicomanes ?

Welke samenwerkingen zet u op met de andere bevoegdheidsniveaus op het vlak van preventie en zorgverstrekking voor mensen met een verslaving?

1125 **Mevrouw Delphine Chabbert (PS)** (in het Frans).- *De recente schietpartij in Vorst vestigt opnieuw onze aandacht op de drugsproblematiek in het gewest, die met ernstige gewelddaden gepaard gaat. Volgens de Brusselse procureur-generaal is het aantal geseponeerde drugszaken met meer dan 150% gestegen. We moeten het trouwens nog altijd zonder procureur des Konings stellen.*

De internationalisering van de drugshandel werd in de hand gewerkt door de coronacrisis. Steeds meer Brusselaars kampen met een veelheid aan problemen: dakloosheid, migratie, armoede, verslaving en zo meer.

Inzake de verslavingsproblematiek pleit de PS voor risicobeperkende gezondheidsmaatregelen, die uzelf onderschrijft. Zo is er een risicobeperkende gebruikersruimte opengegaan en zijn er plannen voor een tweede ruimte.

Welke begeleidingsmaatregelen plant u om de verontrustende stijging van het drugsgebruik in de openbare ruimte te bestrijden? Wat is de impact van de huidige preventie- en gezondheidsmaatregelen? Hoe zal het Verenigd College drugsverslaafden beschermen en de veiligheid van de Brusselaar garanderen?

1127 **Mevrouw Els Rochette (Vooruit.brussels)**.- De verslavingsproblematiek wordt elke dag erger in Brussel en vereist snelle en efficiënte oplossingen. Meer dan twee jaar geleden stelde ik het probleem al aan de orde toen de eerste

Mme Delphine Chabbert (PS).- Je remercie mes collègues pour leurs questions, qui concernent le sujet important de la consommation de drogues dans notre Région. Une nouvelle fusillade a eu lieu récemment à Forest et c'est aussi en tant que Forestois que nous sommes marqués par ces événements.

Ils n'ont pas lieu qu'à Forest, hélas. Notre Région connaît de nombreuses situations de grande violence. Le procureur général de Bruxelles a signalé une augmentation de plus de 150 % du nombre de dossiers de stupéfiants classés sans suite. Cela montre les difficultés au niveau de la Justice. Nous n'avons par ailleurs toujours pas de procureur du roi à Bruxelles. Tout cela ne contribue pas à résoudre le volet sécuritaire de la question de la consommation de drogues.

Nous sommes face à une mondialisation d'un trafic qui a été exacerbée par la crise sanitaire. Un nombre croissant de personnes à Bruxelles est sans perspectives et cumule toute une série de difficultés, que nous évoquons souvent ici : sans-abrisme, migration, grande précarité, assuétudes, etc.

Concernant la question de la consommation et de la toxicomanie, au PS, nous défendons une approche de santé publique basée sur la réduction des risques. Ce sont des politiques que vous développez depuis quelques années. Une salle de consommation à moindre risque a été ouverte et une seconde doit l'être. Mon collègue a également évoqué le projet de centre intégré.

J'aurais quelques questions complémentaires à celles de mes collègues. Quelles sont les mesures spécifiques que vous prévoyez, notamment d'accompagnement, pour lutter contre l'augmentation inquiétante de la consommation de drogues, en particulier dans les espaces publics, dans le métro, dans les rues et les parcs ?

Pourriez-vous nous détailler les impacts de l'élargissement des services de prévention et de traitement, notamment de la consommation et des assuétudes ? Je vous pose cette question dans la perspective de l'ouverture de la deuxième salle de consommation à moindre risque et du centre intégré.

D'un point de vue de santé publique, comment envisagez-vous, avec vos collègues et en tant que membre du Collège réuni chargé de la Santé, de manière plus globale, la question de la protection de ces personnes, du point de vue de la santé et de l'accompagnement, mais également de la sécurité de tous les Bruxellois ?

Mme Els Rochette (Vooruit.brussels) (en néerlandais).- *La problématique des assuétudes s'aggrave chaque jour à Bruxelles et le crack fait de plus en plus de victimes. Le Collège réuni s'est attaqué au problème, notamment en créant la salle de consommation à moindre risque (SCMR) Gate, mais les mesures prises ne suffisent pas au regard du nombre de toxicomanes dans*

gevallen bekend raakten. Crack is een epidemie die steeds meer slachtoffers maakt.

Het Verenigd College heeft inspanningen geleverd om het probleem aan te pakken. Zo werd de risicobeperkende gebruikersruimte Gate geopend en worden dak- en thuislozen en drugsverslaafden op het netwerk van de MIVB begeleid naar gepaste opvangplaatsen. Dat zijn noodzakelijke stappen, maar ze blijven veel te beperkt in verhouding tot het aantal drugsverslaafden in de stad. Er moeten niet alleen dringend meer gepaste opvangplaatsen komen, maar ook meer gebruikersruimten, want Gate heeft enige tijd geleden al de daglimiet bereikt.

Het probleem van het openbaar drugsgebruik is bijzonder acuut, onder andere in de wijken Ribaucourt en IJzer en rond het Noordstation. Daar is dringend een tweede gebruikersruimte nodig. In juli 2023 kondigde u aan dat het Verenigd College een budget had vrijgemaakt voor een gebruikersruimte in die buurt. De uitvoering is niet eenvoudig, want naast een geschikte locatie moeten ook middelen en personeel worden gevonden, en het project moet de steun van de lokale autoriteiten en gemeenschappen krijgen. Het is ook heel belangrijk om de buurtbewoners bij het project te betrekken via de buurtcomités. Ondertussen is er een stuurgroep met de betrokkenen in de buurt opgericht, die tweewekelijks samenkomt. Ik ben benieuwd wat daar zal worden beslist.

Tot slot is het belangrijk om aandacht te besteden aan rehabilitatie. Drugsverslaafden veilig laten gebruiken is één zaak, hun een plaats aanbieden in de hulpverlening als ze dat wensen, is een andere. Beide moeten hand in hand gaan.

¹¹²⁹ Wat is de stand van zaken met betrekking tot de tweede risicobeperkende gebruikersruimte? In juli 2023 werd aangekondigd dat die zou worden ingericht tussen IJzer, het Noordstation en Ribaucourt. Welke locaties neemt u in overweging? Wanneer is de opening gepland?

Staat u al in contact met lokale partners uit de buurt? Hoe ziet dat overleg eruit? Wie is erbij betrokken? Hoe overtuigt u de wijkcomités van de noodzaak en het succes van een risicobeperkende gebruikersruimte?

Het drugsprobleem heeft zich ondertussen uitgebreid naar andere metrostations en buurten zoals Naamsepoort, Kruidtuin en Merode. Zijn er nog andere gebruikersruimten of soortgelijke projecten op komst?

Drugsgebruikers verplaatsen zich gemakkelijk naar andere buurten. Daarom lijkt een mobiele vorm van gebruikersruimte aangewezen. Wat is uw standpunt daarover? Welke stappen hebt u al gezet in die richting?

Welke initiatieven neemt u om de plaatsen in de drugshulpverlening op te schalen?

la ville. Nous avons urgemment besoin de plus de lieux d'accueil appropriés, mais aussi de plus de SCMR.

Il est urgent de créer une deuxième SCMR à proximité des stations Ribaucourt et Yser et autour de la gare du Nord, où le besoin est criant. Bien qu'un budget ait été débloqué à cet effet, le projet n'est pas facile à mettre en œuvre. En effet, outre un emplacement approprié, il faut trouver du personnel et obtenir le soutien des autorités locales, des Communautés et des riverains.

Enfin, il convient de travailler en parallèle à la réinsertion des utilisateurs de ces lieux.

Quels lieux sont envisagés pour la deuxième SCMR et quand ouvrira-t-elle ? Qui est impliqué dans la concertation bimensuelle ? Comment convaincre les comités de quartier de la nécessité d'une SCMR ?

Le problème s'est entre-temps étendu à d'autres quartiers. Des projets similaires y sont-ils prévus ?

Vu la mobilité des toxicomanes, une SCMR mobile semble appropriée. Quelles mesures avez-vous déjà prises en ce sens ?

Que faites-vous pour augmenter le nombre de places dans les dispositifs d'aide aux toxicomanes ?

¹¹³¹ **De heer Alain Maron, lid van het Verenigd College.**- De voorbije tien jaar is het gebruik van cocaïne en crack sterk toegenomen. In het Brusselse afvalwater is de concentratie metaboliet van cocaïne, tevens het hoofdbestanddeel van crack, tussen 2011 en 2022 vervijfvoudigd.

In die context leidt de crackcrisis tot een toename van het drugsgebruik op straat, wat te verklaren valt door het feit dat steeds meer gebruikers zich in een zeer hachelijke situatie bevinden. Als openbaarvervoermaatschappij wordt de MIVB sinds 2020 geconfronteerd met een aanzienlijke toename van het aantal dakloze drugsgebruikers op het net.

¹¹³³ *(verder in het Frans)*

Die toename wordt ook in de hand gewerkt door de migratiecrisis. Het publiek dat door Sublink wordt geholpen, bestaat voor 50% uit migranten. Drugsverslaving gaat vaak hand in hand met andere problemen: mentale gezondheid, toegang tot rechten, inkomen, huisvesting of verblijfsvergunning. Dat vereist een individuele, multidisciplinaire aanpak.

¹¹³⁵ *(verder in het Nederlands)*

De ontwikkeling van het project Linkup in de buurt van de stations Ribaucourt en IJzer heeft wat vertraging opgelopen. Dat is niet te wijten aan budgettaire, maar aan technische problemen. Het was niet eenvoudig om een geschikte locatie te vinden en er zijn ingrijpende werkzaamheden nodig.

Volgens de huidige planning zal de risicobeperkende gebruikersruimte deze zomer opengaan, zal het zorgtraject op 1 oktober van start gaan en zal de noodwoning vanaf 1 november personen kunnen opvangen.

¹¹³⁷ *(verder in het Frans)*

Begin mei organiseert Iriscare een ontmoeting met de wijkbewoners en er zullen nog verschillende informatiesessies volgen. Zo willen we de burgers correcte informatie geven over de precieze doelstellingen van de risicobeperkende gebruikersruimte inzake volksgezondheid, maatschappelijke integratie en veiligheid.

M. Alain Maron, membre du Collège réuni (en néerlandais).- *La consommation de cocaïne et de crack a quintuplé ces dix dernières années, entraînant une hausse de la précarité et donc de la consommation en rue.*

Ainsi, la STIB est confrontée depuis 2020 à une augmentation significative du nombre de toxicomanes sans abri sur son réseau.

(poursuivant en français)

À cela s'ajoute une crise migratoire qui a probablement une influence significative sur le nombre de personnes en errance sujettes aux addictions. Les migrants originaires de pays européens ou non européens représentent 50 % du public touché par les associations de terrain parties au projet Sublink. Celles-ci constatent que l'usage de stupéfiants est souvent associé à d'autres problématiques - santé mentale, non-recours ou non-accès aux droits, revenus, logement, titre de séjour - qui nécessitent une prise en charge individuelle et ciblée mobilisant souvent l'intervention de plusieurs niveaux d'expertise. Les situations en question sont extrêmement complexes, car une multitude de problèmes doivent être réglés avant celui de l'addiction.

(poursuivant en néerlandais)

Le déploiement du projet Linkup près de Ribaucourt et Yser a pris du retard en raison de problèmes techniques.

Normalement, la deuxième SMCR sera opérationnelle cet été, le trajet de soins, le 1er octobre, et le foyer d'urgence, le 1er novembre.

(poursuivant en français)

Iriscare organise une rencontre avec les habitants du quartier au début du mois de mai en vue d'octroyer les agréments provisoire et définitif.

Différentes communications sont programmées ultérieurement, qu'Iriscare prendra en charge en collaboration avec l'ASBL Transit. Un groupe de travail rassemblant Iriscare, la commune de Molenbeek, les zones de police et mon cabinet en assure le suivi.

Les rencontres ont pour objectifs d'informer et sensibiliser les citoyens ainsi que fournir au comité de quartier les informations les plus précises et impartiales sur la salle de consommation à moindre risque, son objet et ses objectifs : réduire les risques

¹¹³⁹ (verder in het Nederlands)

Voorts willen we gegevens en wetenschappelijke studies voorleggen waaruit de doeltreffendheid blijkt van diensten die op het gebied van risicobeperking actief zijn bij het terugdringen van de overdracht van ziekten, van drugsgerelateerde criminaliteit, van het aantal sterfgevallen door een overdosis en bij het doorverwijzen naar behandelings- en readaptatiediensten.

We willen anticiperen op de impact op de samenleving om de voordelen voor de plaatselijke gemeenschap te belichten, zoals minder achtergelaten spuiten in de openbare ruimte, minder drugsgerelateerde problemen in de omliggende straten en in het station Ribaucourt, en meer veiligheid voor de omwonenden.

We geven voorbeelden van andere succesvolle risicobeperkende gebruikersruimten, zoals Gate in Brussel, of in het buitenland, waarbij de positieve impact op de volksgezondheid en de veiligheid wordt getoond.

¹¹⁴¹ (verder in het Frans)

Gate verwelkomt dagelijks 150 personen, van wie 87% bevestigt dat ze anders op straat of in de metro zouden gebruiken.

Op de ontmoetingen met de burgers presenteren we ook getuigenissen van personen die de gebruikersruimte hebben bezocht.

Dankzij de projecten Linkup en Cabane zullen we dit jaar meer mensen kunnen begeleiden. De omvang van het probleem is echter dusdanig dat er bijkomende maatregelen nodig zijn, zoals de uitbreiding van het team en de werking van Sublink, en de opening van meerdere risicobeperkende gebruikersruimtes. Kijk maar naar Barcelona: die stad telt acht risicobeperkende gebruikersruimtes voor 1,6 miljoen inwoners.

pour la santé publique et favoriser l'insertion sociale, la sécurité et l'ordre public.

(poursuivant en néerlandais)

En outre, nous présentons des données et des études scientifiques montrant l'efficacité des services de réduction des risques.

Nous soulignons les avantages pour le quartier (moins de seringues dans les rues et réduction des problèmes liés à la drogue) et montrons les bénéfices de projets similaires existants en matière de santé et sécurité publiques.

(poursuivant en français)

Gate accueille 150 personnes par jour, et 87 % des usagers de la salle de consommation à moindre risque (SCMR) disent qu'ils consommeraient en rue ou en station de métro si cet espace n'existait pas.

Il s'agit aussi, à ces occasions, de souligner l'importance de la participation de la communauté dans la conception et la gestion de la salle de consommation à moindre risque.

Enfin, c'est l'occasion de présenter des témoignages de personnes qui ont bénéficié des services offerts par les SCMR, afin qu'elles en expliquent elles-mêmes l'utilité.

Les projets Linkup et Cabane nous permettront effectivement d'augmenter cette année le nombre de prises en charge et de prévenir un maximum les dommages liés à la consommation de drogues sur l'individu et le vivre-ensemble.

Cependant, les besoins sont tels que tout porte à croire que pour traiter cette problématique au niveau régional et en politique social-santé, une série de mesures supplémentaires semblent indispensables à mettre en œuvre ou à renforcer, que je soutiens de manière active au sein du gouvernement :

- extension de l'équipe Sublink et de son modèle d'action, avec des horaires en soirée et un renforcement proportionnel du dispositif « nuitées d'hôtels » ;

- sur le modèle de Linkup, la multiplication d'espaces de consommations à moindre risque, adaptés à la réalité et aux besoins des différentes zones d'affluences (quartier Nord, Porte

¹¹⁴³ *Noodopvanginitiatieven zoals Samusocial moeten versterkt worden, zodat ze meer mensen met verslavingen kunnen opvangen, ook alcoholverslaafden. We moeten de nieuwe projecten die drugsgebruikers helpen om te ontwennen en te herstellen, zo snel mogelijk versterken en uitbreiden.*

Tot slot moeten we het project Housing First verder versterken, met name door samen te werken met verenigingen die zich met verslavingen bezighouden. In dat verband heeft de regering vorige week beslist dat sociale woningen en sociale verhuurkantoren een bepaald aantal plaatsen voor dak- en thuislozen moeten vrijhouden.

¹¹⁴⁵ *Tussen 1 juli en 31 december 2023 hebben de teams van Sublink 193 gebruikers begeleid, 31 mensen aan een ziekteverzekering geholpen, 16 afspraken met huisartsen gemaakt, 36 mensen in het ziekenhuis laten opnemen, 19 ontwenningkuren opgestart, 20 mensen aan een vaste woonst geholpen en verder thuis begeleid, 17 anderen aan een vorm van collectieve huisvesting geholpen, 38 anderen begeleid in hun zoektocht naar opvang, 9 mensen begeleid in de gevangenis, voor 27 mensen bijstand door een gespecialiseerde advocaat geregeld en 37 mensen aan identiteitsdocumenten geholpen.*

de Hal, Mérode, etc.), adossés ou intégrés à des espaces d'accueil d'urgence.

Pour donner un exemple, il y a huit salles de consommation à moindre risque à Barcelone, qui est une ville de 1,6 million d'habitants. Cela vous donne une idée du nombre de salles nécessaires à Bruxelles si elle suivait l'exemple de Barcelone. J'y suis favorable et je défends cette approche au sein du gouvernement.

Il faudrait mettre en place des dispositifs de réduction des risques liés à l'alcool au sein de structures d'urgence comme le Samusocial, y renforcer la capacité d'accueil et rendre leurs objectifs encore plus inclusifs à l'égard des personnes souffrant d'assuétudes.

Il faudrait développer la capacité de soin des usagers de drogues dans des espaces thérapeutiques de stabilisation, de sevrage, de revalidation et de rétablissement, comme nous le faisons cette année avec le projet Cabane soutenu par Iriscare. Ce type de projet en démarrage doit être renforcé et multiplié au plus vite.

Enfin, il faudrait continuer à renforcer les dispositifs du programme Housing First, en particulier avec des partenaires issus du secteur des assuétudes. C'est en cours. En effet, la semaine passée, le gouvernement a pris des décisions relatives au nombre de places qui devront progressivement être disponibles dans les logements sociaux et les agences immobilières sociales pour des personnes qui sont sans chez-soi ou sans abri. Il s'agit, dans une certaine mesure, voire directement, de projets Housing First.

En ce qui concerne le relevé précis des activités de Sublink entre le 1er juillet et le 31 décembre 2023,

- 193 usagers actifs ont été rencontrés par les équipes du dispositif,

- 31 couvertures médicales ont été souscrites pour les personnes qui en étaient dépourvues,

- 16 rendez-vous ont été pris chez des médecins généralistes,

- 36 personnes ont été hospitalisées,

- 19 cures de désintoxication ont été lancées,

- 18 usagers privés de revenus légaux y ont eu accès,

- 20 bénéficiaires ont été relogés de manière durable en bénéficiant d'un encadrement à domicile,

- 17 personnes sont entrées dans un logement ou structure d'hébergement collectif,

¹¹⁴⁷ (verder in het Nederlands)

Er werden 56 personen ondergebracht in 15 verschillende hotels. Het Sublinkteam verwees 164 personen door naar diensten die gespecialiseerd zijn in de verslavingsproblematiek.

De vzw Lama heeft in 2022 van de GGC de opdracht gekregen om de verschillende daklozenvoorzieningen mobiele medische ondersteuning te bieden. Het gaat dan om de noodopvangcentra, tijdelijke opvang, kraakpanden en zo meer. Ook werd de vzw gevraagd strategieën uit te werken voor risicobeperking binnen de sector.

¹¹⁴⁹ (verder in het Frans)

De inzet van een mobiele risicobeperkende gebruikersruimte wordt door geen enkele speler op het terrein aanbevolen. De voorkeur gaat uit naar meerdere kleine centra, zoals in Barcelona.

De vier straathoekwerkprojecten die de GGC financiert, werken al met multidisciplinaire mobiele teams, die in het hele gebied actief zijn. Ook heeft de minister-president via het Globaal Veiligheids- en Preventieplan 2021-2024 de mobiele instrumenten voor drugsgebruikers versterkt. Safe.brussels heeft als taak het volgende Globaal Veiligheids- en Preventieplan uit te werken en uit te voeren.

Een van de maatregelen in het huidige plan is het geïntegreerd centrum voor drugsgebruikers aan de Haven van Brussel. Wij vernemen dat dat ten vroegste in 2028 de deuren zal openen, vooral doordat de initieel geraamde kostprijs van 6 miljoen euro intussen tot 24 miljoen is opgelopen. Bovendien is het in 2015 uitgewerkte model intussen achterhaald, omdat de gewestelijke drugsproblematiek geëvolueerd is.

- 38 usagers ont été accompagnés dans leur recherche d'un hébergement,

- 9 personnes ont été suivies en prison,

- 27 personnes ont reçu l'assistance d'un avocat spécialisé,

- 37 bénéficiaires qui en étaient privés ont obtenu des documents d'identité.

(poursuivant en néerlandais)

Quelque 50 personnes ont été logées dans 15 hôtels différents et 164 toxicomanes ont été orientés vers des services d'aide en matière de dépendance. En outre, l'ASBL Lama a été chargée d'apporter un soutien médical mobile aux dispositifs pour sans-abri et d'élaborer des stratégies de réduction des risques.

(poursuivant en français)

S'agissant de l'opportunité de créer un espace de consommation à moindre risque mobile, aucun des acteurs bruxellois concernés par la problématique ne recommande cette approche. Ces derniers préconisent plutôt une stratégie de décentralisation des lieux, axée sur la multiplication de plusieurs petits centres, à l'instar de ce qui se fait à Barcelone.

Toutefois, je rappelle que les quatre services de travail de rue et de maraude financés par la Cocom en plus du service Cover et de Sublink sont composés d'équipes mobiles multidisciplinaires ; celles-ci interviennent pendant leurs maraudes sur l'ensemble du territoire de la Région.

En outre, dans le cadre du plan global de sécurité et de prévention 2021-2024, les dispositifs mobiles à destination des usagers de drogues exclus socialement ont été renforcés par le ministre-président et ses services, qui bénéficient de budgets pour ce faire.

Plus généralement, le plan concerné s'inscrit dans le cadre des missions de safe.brussels, qui coordonne la prévention et la sécurité sur le territoire régional et assure le développement d'une politique régionale sous l'autorité du ministre-président. Cette administration est chargée de l'élaboration du prochain plan global de sécurité et de prévention et est responsable de sa mise en œuvre.

L'ouverture du centre intégré pour usagers de drogues du Port de Bruxelles constituait l'une des mesures importantes du plan qui se termine. Nous avons appris que ce lieu n'ouvrira pas ses portes au mieux avant 2028, principalement pour des raisons budgétaires. Le coût des travaux est en effet passé de 6 à 24

millions d'euros, par rapport au tout premier budget de début de conception de ce projet.

Par ailleurs, il semble que le modèle élaboré en 2015 soit devenu en partie obsolète à plusieurs niveaux, face à l'évolution de la situation et des problématiques de consommation de certains produits comme le crack. Tous ces éléments devront faire l'objet d'une évaluation afin que les solutions mises en place et les investissements publics réalisés soient les plus adaptés et les mieux coordonnés possible avec les opérateurs de terrain et les associations qui travaillent quotidiennement autour de cette problématique.

M. Gilles Verstraeten (N-VA) (*en néerlandais*):- *Nous commettons la même erreur que celle que vous aviez dénoncée dans la politique de lutte contre le sans-abrisme du gouvernement précédent.*

Nous n'en faisons pas assez pour aider les gens à sortir de la rue et à se débarrasser de leur problème de dépendance.

Vous avez déclaré récemment que l'approche répressive n'avait pas fonctionné.

(Remarques du membre du Collège réuni Alain Maron)

De quelle forme de répression parlez-vous ? L'approche actuelle, surtout axée sur la réduction des risques et sur la disposition des toxicomanes à accepter de l'aide, est un échec !

Les agents de sécurité de la STIB et la police se bornent à éloigner les intéressés, lesquels reviennent une heure plus tard.

Si on ne lie pas sécurité et accompagnement, si on ne crée pas suffisamment de places en psychiatrie et en traitement des assuétudes, y compris pour des admissions forcées, la situation se dégradera encore.

¹¹⁵¹ **De heer Gilles Verstraeten (N-VA)**.- U somt heel veel activiteiten op. Het is moeilijk om er een coherente filosofie in te zien, maar volgens mij maken we dezelfde fout als die waar u tijdens de vorige regeerperiode als parlamentslid terecht de vinger op legde in het daklozenbeleid. We deden te veel aan symptoombestrijding en zetten te sterk in op noodopvang, terwijl er te weinig gebeurde om daklozen structureel van straat te halen.

Nu komen daar een zware verslavingsproblematiek en een crackepidemie bovenop. Door het hele beleid op risicobeperking af te stemmen, maken we dezelfde fout: er wordt steeds meer uitgegeven en tegelijkertijd groeit het probleem. We doen te weinig om mensen van straat te helpen en om ze structureel van hun verslavingsprobleem te verlossen. Die visie staat niet duidelijk genoeg voorop. U zei zelf onlangs nog dat de repressieve aanpak duidelijk niet heeft gewerkt.

(Opmerkingen van collegelid Maron)

Over welke vorm van repressie hebt u het dan? De huidige aanpak is sterk gericht op risicobeperking en de bereidheid van verslaafden om hulp te aanvaarden. Dat werkt niet en het probleem wordt almaar groter. Ik vraag me af in welke mate het verband wordt gelegd tussen handhaving en het zorgaspect.

¹¹⁵⁵ Momenteel berust de zorg volledig op vrijwilligheid en beperkt het optreden van de veiligheidsagenten van de MIVB en van de politie zich tot het verwijderen van personen die drugs consumeren in de metro. Een uur later zitten ze daar evenwel opnieuw. We draaien dus rondjes.

Als u veiligheid en zorg niet aan elkaar koppelt, als bij het veiligheidsoptreden mensen niet in de richting van hulpverlening worden geduwd, als u niet voldoende plaats vrijmaakt in de psychiatrie en de verslavingszorg, ook voor gedwongen opnames voor mensen die zo ver heen zijn door de drugs dat ze neurologisch niet meer in staat zijn om vrijwillig hulp te zoeken of te aanvaarden, dan zullen we de situatie verder uit de hand zien lopen.

U hebt die analyse indertijd gemaakt voor het dakloosheidsprobleem. U zou nu hetzelfde moeten doen voor de verslavingsproblematiek.

1157 **De heer Jan Busselen (PVDA).**- U bent niet de enige verantwoordelijke. Het betreft een complex probleem. De toevoer zult u niet kunnen aanpakken, die valt onder de bevoegdheid van andere ministers en kabinetten, die te traag in actie komen.

Toch pakt ook u het probleem te traag aan. Het blijft wachten op de tweede gebruikersruimte, en het geïntegreerd centrum gaat zelfs niet in 2026, maar pas in 2028 open. Dat is over vier jaar, terwijl de emmer nu overloopt.

U zegt dat Brussel meer spuitruimten nodig heeft, zoals Barcelona. Dat valt onder uw bevoegdheid. Ik heb het gevoel dat we vandaag een gesprek overdoen dat we vorige zomer al hebben gevoerd. De situatie is ondertussen alleen maar erger geworden en u lijkt de ernst van de situatie niet in te zien en geen inspanningen te leveren om meer te doen. Op die manier zult u zelfs niet meer aan symptoombestrijding of risicobeperking kunnen doen. U kunt nog extra doelstellingen toevoegen, zoals sociale re-integratie, maar de vraag is hoe, waar en wanneer.

Wat u zegt, is ongeloofwaardig. U ratelt een lijst af en koppelt daar een reeks doelstellingen aan. Als we naar de realiteit op straat kijken, is dat niet geloofwaardig. U moet een beroep doen op de andere beleidsniveaus. Hoe verloopt bijvoorbeeld het overleg met federaal minister van Volksgezondheid Vandenbroucke? Er zijn in elk geval veel meer maatregelen nodig.

1159 **Mevrouw Els Rochette (Vooruit.brussels).**- De opening van de nieuwe gebruikersruimte in de buurt van de stations Ribaucourt en IJzer staat gepland voor aanstaande zomer. Dat is goed nieuws. U zegt dat het zorgproject op 1 oktober van start gaat. Betekent dat dat er pas vanaf oktober personen ontvangen kunnen worden, zoals bij Gate?

Het is goed en verontrustend nieuws tegelijk, want u had die gebruikersruimte al aangekondigd in juli 2023. U zei toen dat er een budget beschikbaar was. Het feit dat het dan nog meer dan een jaar duurt om daadwerkelijk van start te gaan, lijkt me problematisch, vooral omdat de drugsproblematiek zozeer toeneemt.

U geeft aan dat mobiele gebruikersruimten niet aan de orde zijn omdat de sector ze niet nuttig acht. Ik ga ervan uit dat de actoren uit de sector deskundig zijn en vertrouwd dus op hun oordeel, maar dan moeten we volgens mij wel andere opties bekijken om veel sneller te kunnen schakelen, zeker als de middelen en de expertise beschikbaar zijn. Ik denk bijvoorbeeld aan modulaire gebouwen, zoals de nooddorpen die her en der werden opgetrokken.

Ik vind die trage reactie frustrerend en ik kan me indenken dat buurtbewoners en organisaties dat ook zo ervaren. Er is goede wil, maar hoe komt het toch dat het allemaal zo lang duurt om op te starten?

M. Jan Busselen (PVDA) (en néerlandais).- *Vous n'êtes pas le seul responsable, car le problème est complexe. La question de l'approvisionnement, par exemple, relève de la compétence d'autres ministres. Mais, tout comme ces derniers, vous aussi n'agissez pas assez vite. La deuxième salle de consommation se fait attendre et le centre intégré n'ouvrira qu'en 2028. Entre-temps, la situation ne fait qu'empirer et vous ne semblez pas prêt à faire des efforts supplémentaires.*

Au vu de la réalité du terrain, votre liste d'objectifs n'est pas crédible. Vous devez faire appel aux autres niveaux de pouvoir. Comment se déroulent les consultations avec le ministre fédéral de la Santé ? En tout état de cause, de nombreuses autres mesures sont nécessaires.

Mme Els Rochette (Vooruit.brussels) (en néerlandais).- *Je me réjouis de l'ouverture de la nouvelle salle de consommation l'été prochain. J'entends que le trajet de soins y débutera le 1er octobre. Cela signifie-t-il que les personnes ne pourront être accueillies qu'à partir d'octobre ?*

Le secteur ne voit pas l'utilité des centres mobiles. Soit. Dans ce cas, nous devrions envisager d'autres options pour aller plus vite, des bâtiments modulaires par exemple, surtout si les ressources et l'expertise sont disponibles.

Comment se fait-il que tout soit si long à démarrer malgré la bonne volonté manifeste et la disponibilité d'un budget ?

¹¹⁶¹ **De heer Alain Maron, lid van het Verenigd College** (in het Frans).- *Meer dan de helft van de gevangenisbevolking is veroordeeld voor drugsfeiten. Zowel het gerecht als de politie focust op die problematiek. De repressieve aanpak heeft gefaald. De rechterzijde van het politieke centrum meent de problematiek te kunnen oplossen door drugsgebruik te verbieden en de gebruikers te bestraffen. Misschien wil men zelfs het Filipijnse voorbeeld volgen ...*

¹¹⁶¹ **De heer Gilles Verstraeten (N-VA)** (in het Frans).- *Niemand pleit daarvoor.*

¹¹⁶¹ **De heer Alain Maron, lid van het Verenigd College** (in het Frans).- *In de Filipijnen wordt een dictatoriaal drugsbeleid gevoerd.*

Uit talloze wetenschappelijke studies blijkt dat democratische landen die een repressieve aanpak hanteren geen resultaat boeken en dat er veeleer een begeleidende aanpak nodig is. Door verslaafden te criminaliseren, ontstaan er trouwens bijkomende problemen, zoals de overbevolking van de gevangissen en de overbelasting van het gerecht.

¹¹⁶⁵ *Drugshandelaars die tonnen drugs via de haven van Antwerpen in omloop brengen zijn daarentegen criminelen die zware wapens inzetten en ontelbare andere strafbare feiten plegen. Zij, en niet de gebruikers moeten worden bestraft.*

¹¹⁶⁵ **De heer Gilles Verstraeten (N-VA)** (in het Frans).- *Ik heb dat ook niet gezegd!*

¹¹⁶⁵ **De heer Alain Maron, lid van het Verenigd College** (in het Frans).- *Wat u zegt, is dat er te veel zaken geseponneerd worden, terwijl uit een veelheid aan internationale studies blijkt dat de criminalisering van drugsgebruikers inefficiënt is.*

(Opmerkingen van de heer Verstraeten)

Des te beter als uw pleidooi genuanceerder is dan ik dacht.

Ik ben het eens met mevrouw Rochette: tussen het vrijmaken van de middelen en de opening van de tweede gebruikersruimte ligt

M. Alain Maron, membre du Collège réuni.- Plus de la moitié des gens incarcérés en Belgique le sont pour des faits liés à la drogue. L'arsenal répressif - juridique et policier - de notre pays est en très grande partie focalisé sur cette question. Or, malgré l'envergure de ces moyens, les problèmes ne sont pas résolus. La politique répressive connaît un échec cuisant. Les prisons sont pleines de gens incarcérés pour des faits liés à la drogue et, dans la rue, la situation ne s'améliore en aucune manière.

La criminalisation des consommateurs est complètement inefficace. Du côté des partis conservateurs, à droite de notre échiquier politique, on estime qu'il n'y a qu'à faire en sorte que les gens ne consomment pas et punir ceux qui le font quand même. Or, la réalité est bien plus complexe. À moins de prendre l'exemple d'une dictature comme les Philippines...

M. Gilles Verstraeten (N-VA).- Personne ne défend ce modèle.

M. Alain Maron, membre du Collège réuni.- Aux Philippines, une politique dictatoriale a été mise en place pour les usagers et les consommateurs.

Je constate que, dans les pays démocratiques, les politiques qui criminalisent les consommateurs ne fonctionnent pas et, par-dessus le marché, génèrent de la criminalité et des problèmes supplémentaires : elles engorgent nos prisons et nos cours de justice sans fournir de résultats. Il ne s'agit pas d'une vue de l'esprit, mais de constats accumulés dans une multitude de rapports scientifiques sur les politiques de lutte contre les drogues. Une littérature scientifique monumentale montre que, pour diminuer l'impact des drogues ainsi que leur consommation et proposer une meilleure prise en charge des usagers pour les aider à s'en sortir ou leur éviter de commencer à consommer, il ne faut pas criminaliser, mais adopter d'autres approches.

Les grands trafiquants, qui font passer des tonnes de drogue par le port d'Anvers, sont évidemment une autre affaire. Ce sont eux les criminels, qui jouent souvent de l'arme lourde et commettent un nombre incalculable de faits délictueux en plus de leur trafic. Ils doivent être criminalisés et leur argent, confisqué. En revanche, Monsieur Verstraeten, je pense qu'il ne sert à rien de criminaliser les consommateurs.

M. Gilles Verstraeten (N-VA).- Je n'ai rien dit de tel !

M. Alain Maron, membre du Collège réuni.- Vous soutenez qu'on ne poursuit pas assez, que la politique répressive ne fonctionne pas. Je vous dis qu'une criminalisation des consommateurs serait inefficace, si c'est ce que vous entendez. Et je ne suis pas le seul à le dire, j'ai toute une littérature internationale pour moi.

(Remarques de M. Verstraeten)

veel tijd, maar het gaat het om zes à negen maanden, en niet om een jaar. De leidend ambtenaar van Iriscare is een lid van uw partij. U kunt uw vragen dus ook direct aan haar stellen. Zowel ik als de leidend ambtenaar stellen alles in het werk om het dossier te doen vooruitgaan: een terrein vinden, personeel in dienst nemen, vergunningen aanvragen enzovoort. Dat vergt veel tijd. In een eerste fase zal de gebruikersruimte opengaan, en in een tweede fase zullen het zorgtraject en de opvang van start gaan.

Tant mieux si votre plaidoyer est plus nuancé que ce que j'en avais compris.

Madame Rochette, je suis d'accord avec vous : le laps de temps entre la décision budgétaire et l'ouverture de la nouvelle salle de consommation à moindre risque peut être frustrant, même s'il est de six à neuf mois, et non d'un an comme vous l'avez dit.

Vous connaissez la fonctionnaire dirigeante d'Iriscare, membre de votre parti, vous pouvez donc lui poser vos questions directement. Il n'y a pas de volonté politique de retarder l'ouverture, il n'y a pas non plus de problème budgétaire. Nous faisons le maximum pour avancer, la fonctionnaire dirigeante aussi. Malheureusement, tout cela prend du temps, car il faut trouver un site, engager du personnel, obtenir les permis nécessaires, respecter les procédures de marchés publics, etc. Il convient de respecter des règles qui peuvent parfois paraître bureaucratiques mais sont en réalité les garantes du bon usage des deniers publics.

L'ouverture se fera en deux temps : d'abord, la salle de consommation à proprement parler, puis les trajets de soins et l'hébergement. Cela n'a rien de neuf, puisqu'il en est allé ainsi de la salle Gate.

¹¹⁶⁹ **De heer Gilles Verstraeten (N-VA).**- Niemand pleit voor een beleid zoals in de Filipijnen, waar mensen die iets met drugs te maken hebben, op straat worden neergeschoten. We pleiten er wel voor dat er krachtadig tegen dealers wordt opgetreden, en niet alleen in het zware misdaadmilieu in Antwerpen, waarover u het steeds hebt, maar in alle criminele drugsbendes. Er moet een strak repressief beleid gevoerd worden. Het huidige beleid faalt omdat er onvoldoende in repressieve maatregelen kan worden geïnvesteerd door de budgettaire problemen op federaal niveau.

M. Gilles Verstraeten (N-VA) (en néerlandais).- *Personne ne souhaite une politique telle que celle des Philippines, mais nous préconisons une politique répressive vigoureuse contre tous les dealers, où qu'ils soient en Belgique.*

Je ne défends pas non plus l'emprisonnement des toxicomanes, car cela ne fera qu'aggraver leur situation, mais la décision de ne pas prendre de mesures répressives ou de limiter la répression à une interdiction de rester dans le métro n'a aucun sens si les toxicomanes peuvent ensuite se déplacer librement et consommer de la drogue où ils le veulent.

Ik pleit er evenmin voor om drugsverslaafden in de gevangenis te stoppen, omdat iedereen weet dat hun situatie dan alleen maar verslechtert. U beseft echter onvoldoende met welke neurologische problemen een persoon kampt die zwaar aan crack verslaafd is. Het heeft weinig zin om te wachten tot die persoon zelf de stap zet om hulp te zoeken, en hem ondertussen alle vrijheid te laten. De beslissing om niet repressief op te treden of om die repressie te beperken tot een verbod om in het metrostation te blijven, heeft weinig zin, als de persoon in kwestie zich vervolgens vrij op straat kan begeven om er drugs te gebruiken. Die aanpak werkt evenmin.

Brussel begint zo stilaan te lijken op...

¹¹⁷¹ **De heer Alain Maron, lid van het Verenigd College** (in het Frans).- *Enerzijds zegt u dat u tegen risicobeperkende gebruikersruimten bent, maar anderzijds dat er geen ondersteuning wordt geboden. Ik begrijp niet wat u wilt!*

M. Alain Maron, membre du Collège réuni.- Êtes-vous pour ou contre les salles de consommation ? Êtes-vous pour ou contre la prise en charge ? D'un côté, vous manifestez contre les salles de consommation à moindre risque. De l'autre, vous dites qu'il n'y a pas de prise en charge. Soyons sérieux, je ne comprends pas ce que vous voulez !

¹¹⁷³ **De heer Gilles Verstraeten (N-VA).**- De fout van de beleidsmakers is dat ze alleen aan risicobeperking doen. Op

M. Gilles Verstraeten (N-VA) (en néerlandais).- *Les décideurs politiques se contentent de réduire les risques et ne mettent*

die manier dreigt Brussel te worden zoals een aantal Noord-Amerikaanse steden, waar sommige straten vol drugsverslaafden liggen.

U zet onvoldoende in op een ketenbenadering, waar men personen tegen zichzelf beschermt, ook als ze dat zelf niet willen. Een zware verslaving is immers geen pretje. Die mensen hebben geen normale autonomie meer. Uiteraard is het beter als ze vrijwillig hulp zoeken en aanvaarden, maar sommigen moeten nu eenmaal tegen zichzelf worden beschermd, en soms moet ook de samenleving tegen die zwaar verslaafden worden beschermd.

Als u zorg niet aan veiligheid koppelt, zal de situatie verder uit de hand lopen.

¹¹⁷⁵ **De heer Jan Busselen (PVDA).**- Ik heb geen antwoord gekregen op de vraag waarom u niet naar de federale overheid stapt. Toen de problemen in en rond het Zuidstation in de zomer van 2023 uit de hand liepen, hebt u aangeklopt bij premier Alexander De Croo met de boodschap dat de situatie onhoudbaar was geworden. Er is toen een actieplan met een reeks repressieve maatregelen opgesteld, maar dat heeft het probleem niet echt opgelost.

Waarom klopt u niet aan bij federaal minister Frank Vandenbroucke om voor meer samenwerking te pleiten? Waarom vraagt u hem niet om een breder zorgplan op te stellen om het probleem aan te pakken?

Ik ben geen voorstander van een repressieve aanpak. Drugsverslaafden in een gebruikersruimte of in een overvolle gevangenis stoppen, is geen oplossing. Die mensen hebben opvang nodig. Op dit moment volstaat die niet.

We hebben het probleem al anderhalf jaar geleden aan de orde gesteld. Het gaat om een crisis die enorm veel gezinnen treft, maar het enige dat we te horen krijgen, is dat de oplossing moeilijk te vinden is.

- *De incidenten zijn gesloten.*

pas suffisamment l'accent sur une approche en chaîne, qui consiste notamment à protéger d'eux-mêmes certains citoyens extrêmement dépendants. Selon moi, il est indispensable de lier les soins à la sécurité, à défaut de quoi la situation deviendra incontrôlable.

M. Jan Busselen (PVDA) (en néerlandais).- *Pourquoi ne pas défendre une plus grande coopération auprès du ministre fédéral Frank Vandenbroucke et lui demander d'élaborer un plan plus large pour remédier au problème ?*

Je ne suis pas favorable à une approche répressive : les toxicomanes ont besoin d'un accompagnement qui, pour le moment, est insuffisant. Voilà un an et demi que nous évoquons le problème et, pour toute réponse, on nous dit que la solution est difficile à trouver.

- *Les incidents sont clos.*